

ایام شهادت سیده‌النساء العالمین حضرت زهرا (علیها السلام) را تسلیت عرض میکنیم
نشریه گفتمان انقلاب اسلامی | بسیج دانشجویی دانشگاه امام صادق (ع)
سال دهم | شماره ۲۵۶ | ۱۷ آذرماه ۱۴۰۱ | ویژه هیئت میثاق با شهدا

۱. نظام حقوق زن در اسلام
۲. یک رهبریه تمام معنا
۳. دانشجوی تراز انقلاب اسلامی
۴. خلاصه سخنرانی شب پنجم هیئت میثاق با شهدا

نظام حقوق زن در اسلام

علیرضا صباغی

آزادی زن، عبارتی است که در سده‌های اخیر در میان مجامع حقوق بشر مورد بحث بوده است و این پرسش همواره مطرح بوده که آیا اساساً زن موجودی آزاد است و اگر آزادی او را پذیرفتیم آیا حدودی دارد؟ حدود آن چقدر است؟ اکنون می‌خواهیم با واکاوی مبانی اسلام به عنوان یک مکتب فکری و دینی به پاسخی روشن در رابطه با حقوق زن دست پیدا کنیم. زن، انسان است و انسان بودن او ایجاب می‌کند که مانند هر انسانی از حقوق انسانی برخوردار باشد. پس باید گفت که زن و مرد در انسانیت مشترک هستند و انسان بودن آن‌ها، اشتراکاتی در حقوق آنها ایجاد می‌کند. ولی باید توجه داشت که زن صفاتی دارد غیر صفات مرد، صفاتی که نقش او را از مرد متمایز می‌کند.

ریشه این اختلافات را باید در طبیعت جست؛ زیرا طبیعت از آفرینش زن اهدافی داشته است، بنابراین هر عملی که برخلاف طبیعت - یا

نسلی که نباید فراموش شود

سازوکار وزارتخانه‌ها تغییر می‌کند و شکل جدیدتری به خود می‌گیرد. در وزارت آموزش و پرورش همه چیز به جز سیستم آموزشی تغییر می‌کند؛ کتاب‌های درسی با ادبیات اسلامی بازنویسی می‌شوند. اما به‌مرور زمان این وزارتخانه سازوکار خود را مبتنی بر صنعت، بنا می‌کند، صنعتی که دانش‌آموز را بدون توجه به استعداد و علایق برای ورود به ادارات و کارهای دولتی آماده می‌کند، صنعتی که راه موفقیت افراد را ورود به فضای دانشگاه معرفی می‌کند. به‌تدریج تعداد دانشگاه‌ها در کشور افزایش پیدا می‌کند، ملاک موفقیت مدارس میزان ورود دانش‌آموزان به دانشگاه‌های خاص می‌شود، خانواده‌ها در جست‌وجو راهی برای بهتر شدن نمرات درسی و رتبه کنکور برای فرزندان خود می‌گردند و مؤسسات کمک آموزشی رشد گسترده‌ای پیدا می‌کنند. اگر از دور به این جریان نگاه کنیم یک‌روند روبه‌رشد علمی را مشاهده خواهیم کرد لکن این رشد ظاهری تنها در مقوله کمی اتفاق افتاده است و تربیت حلقه مفقوده بزرگ وزارت آموزش و پرورش شده است. مدارس برنامه‌ای برای تعلیم اخلاق، شناخت و تفکر در بین دانش‌آموزان نداشته و به جایی برای آموزش

ادامه در صفحه ۳

از ابتدای شروع خلقت خانواده مسئله تربیت فرزندان بسیار مورد اهمیت بوده است، ارتباطی هم به اسلامی یا غربی بودن کشور ندارد، این قانون زندگی بشریت است؛ هر شخصی به دنبال

اهداف متعالی برای آیندگان خود می‌باشد. جامعه ایرانی نیز از این قاعده مستثنی نیست و به دنبال تربیت نسلی برای پیشرفت همه‌جانبه کشور می‌باشد؛ اما برخی از کارشناسان حضور پررنگ نسل‌های تازه‌تر انقلاب در اعتراضات را شکستی در پروژه تربیت نسل جدید می‌دانند. اما چه اتفاقاتی رقم خورد تا این متفکران به این جمع‌بندی برسند که ارزش‌های اسلامی را در تقابل با نسل جدید از دست رفته می‌بینند؟ آیا واقعاً جمهوری اسلامی ایران امروز در مقابل نسل ضد قرار گرفته است؟ ایجاد مشکلاتی از این دست از کجا نشئت می‌گیرد؟ برای پاسخ به این پرسش‌ها بهتر است کمی به عقب برگردیم.

سال ۱۳۵۷ انقلاب اسلامی ایران به پیروزی می‌رسد،

سرمقاله

امیررضا نعمتی

پس از انقلاب اسلامی ۷۰ زن رییس هیات ورزشی در سطح استانها و ۵۱ زن رییس و نایت رییس فدراسیون های ورزشی بوده اند. همچنین ۸۸۳۶۶ نفر داور زن در مسابقات ملی و بین المللی فعالیت داشته اند و زنان ایرانی در ۹۷ کرسی بین المللی در فدراسیون های ورزشی جهان فعالیت داشته اند.

چی بودیم
چی شدیم..

امام روح الله (ع) اقتدا نمودن بانوان به فاطمه زهرا (ع)

کوشش کنید در تهذیب اخلاق و در وادار کردن دوستانتان به تهذیب اخلاق. کوشش کنید ... در حفظ همه حیثیاتی که حیثیت بزرگ زن است، آن طوری که زن فرید، حضرت زهرا (ع) بود. همه باید به او اقتدا کنید و کنیم و همه باید دستورمان را از اسلام به وسیله او و فرزندان او بگیریم، و همان طوری که او بوده است، باشید.

صحیفه امام، جلد ۱۹، ص: ۱۸۴

یک رهبر به تمام معنا

نگاهی به شخصیت، سبک زندگی و مجاهدت‌های حضرت فاطمه زهرا (ع)

تجهیز کند؛ دل او را از وسوسه اهل و عیال و گرفتاری‌های زندگی خالی کند؛ به او دلگرمی دهد؛ بچه‌ها را به آن خوبی که او تربیت کرده، تربیت کند. حالا شما بگویید امام حسن و امام حسین (ع)، امام بودند و طینت امام داشتند؛ زینب (ع) که امام نبود. فاطمه زهرا (ع) او را در همین مدت نه سال تربیت کرده بود. بعد از پیامبر هم که ایشان مدت زیادی زنده نماند. این‌طور خانه‌داری، این‌طور شوهرداری و این‌طور کدبانویی کرد و این‌طور محور زندگی فامیل ماندگار در تاریخ قرار گرفت. آیا اینها نمی‌تواند برای یک دختر جوان، یک خان‌خانه‌دار یا مُشرف به خانه‌داری الگو باشد؟

۱۳۷۷/۰۲/۰۷

● خشنودی از انتخاب الهی

فاطمه زهرا (ع) از بین آن‌همه خواستگار، این جوان پاک‌باخته همه چیز در راه خدا داده را [امیرالمؤمنین (ع)] انتخاب کرد که دایم در میدان‌های جنگ بود. شوخی که نیست! دختر رهبر با عظمت اسلام و حاکم مقتدر زمان است؛ این‌همه خواستگار دارد. اما خدا از بین این‌همه، علی را برای فاطمه (ع) انتخاب کرده بود و فاطمه (ع) هم به انتخاب الهی راضی و از آن خشنود بود. بعد، چنان با امیرالمؤمنین (ع) زندگی کرد که آن حضرت با همه وجود از او راضی بود. کلماتی که این بزرگوار در روزهای آخر عمر خود به امیرالمؤمنین (ع) فرمود، شاهد و حاکم از این معناست ... صبر کرد؛ آن فرزندان را تربیت نمود؛ به آن دفاع جانانه از حق ولایت پرداخت؛ در راهش آن زجر و شکنجه را متحمل شد و بعد هم با آغوش باز به استقبال آن شهادت بزرگ رفت. این فاطمه زهرا (ع) است.

۱۳۷۳/۰۹/۰۳

بعد زندگی خانوادگی

● مهریه و جهیزیه ساده

در دوران پس از هجرت، در آغاز سنین تکلیف، وقتی فاطمه زهرا (ع)، با علی بن ابی‌طالب (ع)، ازدواج می‌کند، آن مهریه و آن جهیزیه اوست؛ که همه شاید می‌دانید که با چه سادگی و وضع فقیرانه‌ای، دختر اول‌شخص دنیای اسلام، ازدواج خود را برگزار می‌کند.

۱۳۷۱/۹/۲۵

● الگوی خانه‌داری و شوهرداری

یک‌وقت انسان فکر می‌کند که شوهرداری، یعنی انسان در آشپزخانه غذا را بپزد، اتاق را تروتمیز و پتو را پهن کند و مثل قدیمی‌ها تشکچه بگذارد که آقا از اداره یا از دکان بیاید! شوهرداری که فقط این نیست. شما ببینید شوهرداری فاطمه زهرا (ع) چگونه بود. در طول ده سالی که پیامبر در مدینه حضور داشت، حدود نُه سالش حضرت زهرا (ع) و حضرت امیرالمؤمنین (ع) با همدیگر زن و شوره بودند. در این نُه سال، جنگ‌های کوچک و بزرگی ذکر کرده‌اند - حدود شصت جنگ اتفاق افتاده - که در اغلب آن‌ها هم امیرالمؤمنین (ع) بوده است. حالا شما ببینید، او خانمی است که در خانه نشسته و شوهرش مرتب در جبهه است و اگر در جبهه نباشد، جبهه لنگ می‌ماند - این قدر جبهه وابسته به اوست. از لحاظ زندگی هم وضع روبه راهی ندارند؛ همان چیزهایی که شنیده‌ایم: «و نَظْعُمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِ مَشْكِيًّا وَ تَيْمَماً وَ أَسْبَرًا إِنَّمَا نَظْعُمُكُمْ لَوْحِهِ اللَّهُ»؛ یعنی حقیقتاً زندگی فقیرانه محض داشتند؛ درحالی‌که دختر رهبری هم هست، دختر پیامبر هم هست، یک نوع احساس مسئولیت هم می‌کند. ببینید انسان چقدر روحیه قوی می‌خواهد داشته باشد تا بتواند این شوهر را

همان فطرت - باشد، موجب می‌شود که عوارض نامطلوبی به دنبال داشته باشد. به عبارت دیگر باید گفت فقط رجوع به سرشت و فطرت زن است که موجب می‌شود زن به حقوق خود برسد.

لازمه احقاق حقوق زن، تساوی حقوق او با مرد نیست. زیرا تساوی حقوق، نه تنها لطف به زن نیست بلکه ظلم به زن است؛ تساوی حقوق به این معناست که تمامی حقوق زن باید مشابه مرد باشد در حالی که اشاره کردیم این امر مخالف طبیعت زن است. هدف از آفرینش زن با مرد متفاوت است و استعدادهایی که برای هر یک در نظر گرفته شده است یکسان نیست.

البته باید توجه داشت که تفاوت زن و مرد به معنای نقص زن یا برتری مرد نمی‌باشد. مرد و زن مکمل یکدیگر هستند و تفاوت آنها موجب استحکام بیشتر پیوند خانواده می‌شود.

همانطور که خداوند تبارک و تعالی در آیه ۲۱ سوره مبارکه روم می‌فرماید: «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ» و از نشانه‌های او اینکه همسرانی از جنس خودتان برای شما آفرید تا در کنار آنان آرامش یابید، و در میانتان مودت و رحمت قرار داد؛ در این نشانه‌هایی است برای گروهی که تفکر می‌کنند

دانشجوی تراز انقلاب اسلامی

در بیانات رهبر معظم انقلاب ع

رستم ضیایی

«۱۶ آذر مال دانشجوی ضد نیکسون است، دانشجوی ضد آمریکاست، دانشجوی ضد سلطه است.»

برگرفته از بیانات رهبر معظم انقلاب ۱۳۸۷/۹/۲۴

شانزدهم آذرماه پیش از آنکه روز دانشجو باشد، روزی از روزهای انقلاب اسلامی و نهضت حماسه و شهادت است؛ روزی که یادآور شاخص‌های دانشجوی تراز انقلاب اسلامی است. وقتی در آبان‌ماه آن سال اعلام شد که نیکسون، معاون رئیس‌جمهور وقت آمریکا از طرف آیزنهاور، رئیس‌جمهور وقت این کشور استعمارگر به ایران می‌آید، در مقابل دانشجویان مبارز دانشگاه نیز تصمیم گرفتند که در فضای حکومت‌نظامی بعد از کودتای سیاه، نفرت و انزجار خود را به دستگاه کودتا نشان دهند.

صبح شانزده آذر، هنگام ورود دانشجویان به دانشگاه تهران، متوجه تجهیزات فوق‌العاده سربازان و اوضاع غیرعادی اطراف دانشگاه شده، وقوع حادثه‌ای را پیش‌بینی می‌کردند. فضا به شدت آتشنشین حوادث و درگیری بود. بعد از گذشت مدتی برای جلوگیری از تنش و درگیری چندین دانشکده دانشگاه تعطیل اعلام شد و در ادامه سراسر دانشگاه به دستور رئیس دانشگاه تعطیل گردید. ناآرامی تمامی محوطه دانشگاه را فراگرفت به یکباره، فرمان آتش هم صادر شد و سه دانشجوی انقلابی یعنی قندچی، بزرگنیا و شریعت‌رضوی در خون خود غلتیدند و به شهادت رسیدند و جادانه تاریخ ایران‌زمین شدند. شهید چمران که خود شاهد این واقعه بوده در رابطه با حادثه ۱۶ آذر می‌گوید: «وقایع آن روز چنان در نظرم مجسم است که گویی همه را به چشم می‌بینم، صدای رگبار مسلسل در گوشم طنین می‌اندازد، سکوت موحش بعد از رگبار، بدنم را می‌لرزاند، آه بلند و ناله جان‌گداز مجروحین را در میان این سکوت دردناک می‌شنوم. دانشکده فنی خون‌آلود را در آن روز و روزهای بعد به رأی‌العین می‌بینم.» درست روز بعد از واقعه ۱۶ آذر و در جو خفقان و وحشت، نیکسون معاون رئیس‌جمهور آمریکا به ایران آمد و در همان دانشگاهی که هنوز به خون دانشجویان بی‌گناه رنگین بود دکترای افتخاری حقوق دریافت کرد.

بدین گونه حادثه ۱۶ آذر ۱۳۳۲، به عنوان نماد استکبارستیزی، مبارزه با استبداد و عدالت‌خواهی دانشجویان در تاریخ ایران ثبت شد. از آن پس، همه‌ساله به‌رغم کوشش رژیم و ساواک، در دانشگاه تهران و دیگر دانشگاه‌های سراسر کشور مراسم و تظاهراتی به یاد شهیدان آن روز برپا می‌گردید. چنین شد که ۱۶ آذر به نام روز دانشجو نام‌گذاری شد و امروزه پس از گذشت سال‌ها از آن واقعه، یاد و نام آن شهیدان زنده است. در طول سال‌های اخیر بحث «دانشجوی تراز انقلاب اسلامی» در زبان و بیان رهبری حکیم انقلاب طنین‌انداز شده است. در این یادداشت به بخشی از شاخصه‌های دانشجوی تراز انقلاب اسلامی در بیانات حکیمانه‌ی رهبری بصیر انقلاب می‌پردازیم:

● با نگاه مستفسرانه دنبال پیداکردن واقعیت باشید

«نقد مستمر، نظارت مستمر و متعادل بر اوضاع کشور،

بر مدیریت‌ها، جزو کارهای بسیار لازم است؛ البته باید با عقلانیت و با مدارا همراه باشد، بدون افراط، بدون پرخاشگری؛ اما نگاه نقادانه» ۱۳۹۱/۵/۱۶

● فریب سیاسی، قلم‌زنان روشنفکر را نخورید

«حال در چنین محیط و چنین جامعه‌ای، یک‌وقت می‌بینید که فلان آقا به عنوان قلم‌زنی روشنفکر، فرض بفرمایید راجع به دموکراسی می‌نویسد و آه حسرت دموکراسی آمریکایی و غربی را در این کشور می‌کشد! این یک فریب سیاسی است. یک غلط فکری و سیاسی است.» ۱۳۷۵/۹/۱۵

● خودجوش باشید

«آنچه ما از بچه‌های دانشجو، از شما جوان‌های عزیز که من خیلی به شماها واقعاً علاقه‌مندم، انتظار داریم این است که شماها باید خودجوش باشید، باید خودکار باشید، باید منتظر این نباشید که شما را به کار وادار کنند.» ۱۳۸۸/۳/۱

● قدرت تحلیل سیاسی داشته باشید

«دانشگاه‌ها باید سیاسی باشند و دانشجو باید سیاسی باشد. معنای این حرف آن است که دانشجو باید قدرت تحلیل سیاسی داشته باشد؛ تا جبهه‌بندی‌های دنیا را بشناسد؛ تا بفهمد امروز دشمن کجاست و از کجا و با چه ابزاری حمله می‌کند.» ۱۳۷۴/۸/۱۰

● به مسائلی که از اولویت برخوردار نیستند، سرگرم نشوید

«جداکردن مسائل اصلی از فرعی، مسائل درجه‌ی یک از مسائل درجه‌ی دو، سرگرم‌نشدن به مسائلی که از اولویت برخوردار نیستند و شناختن این مسائل، از عرصه‌های شوروشوق دانشجویی و دانشگاهی است.» ۱۳۹۲/۵/۶

● هوشیار باشید

«دانشگاه باید بهوش باشد. دانشجوی مؤمن و مسلمان و دانشجویی که به کشورش علاقه‌مند است و دانشجویی که به آینده‌ی کشور و آینده‌ی نسل خودش دلبسته است، باید هوشیار باشد. بدانید اینها دارند طراحی می‌کنند؛ البته شکست می‌خورند.» ۱۳۸۶/۶/۴

● آرمان‌ها را به عقاید دینی وصل کنید

«امروز شما دانشجویید و محیط دانشگاه هست و محیط جوانی است و گرم و گیرا و عدالت و آرمان‌خواهی و اینها، بعد پس‌فردا در محیط دانشجویی که خارج شدید، همه چیز یا دفعه‌ای فراموش شود یا به تدریج فراموش بشود، این درست نیست. این یک مرکز برای استمرار است.» ۱۳۸۶/۷/۱۷

● در محیط دانشگاه انرژی‌گذار باشید

«در محیط دانشگاه سعی بر انرژی‌گذاری کنید. به آنچه فرا گرفتید، اکتفا نکنید؛ سعی‌تان این باشد که آن را منعکس و منتقل کنید. در محیط دانشگاه، دل‌ها و فکرهای زیادی هستند که می‌توان آنها را با شعاع این معارف، منور کرد.» ۱۳۷۹/۶/۱۰

ادامه از صفحه ۱

اصول تست‌زنی بدل شده‌اند. در این فضا که یک آزمون ۴ ساعته آینده یک انسان را رقم می‌زند، خانواده‌ها برای تأمین رفاه فرزندان خود در آینده باید هزینه بیشتری کنند تا نوجوان خود را از هر طریق ممکن به دانشگاه‌های شماره یک کشور بفرستند، پس ثبت‌نام در مدارس خاص، مؤسسات کمک‌آموزشی، استخدام معلم خصوصی و ایجاد شرایطی جهت مطالعه بدون مزاحمت برای فرزندان در دستور کار قرار می‌گیرد و این یعنی حاکمیت پول بر نظام آموزش جمهوری اسلامی ایران؛ در نتیجه پول بیشتر، کیفیت بهتری از آموزش را به همراه خواهد داشت. کودک و نوجوان در چنین شرایطی رشد می‌کنند، درحالی‌که فشار زیادی را برای ورود به دانشگاه و کسب نمره تحمل می‌کنند بدون اینکه ذره‌ای به استعداد و علاقه آنها توجه شود، در نهایت یک تحصیل‌کرده عاری از توانایی تفکر فعال و فاقد ارزش اخلاقی به جامعه تحویل داده می‌شود چرا که ۱۲ سال از عمر خود صرف به‌دست‌آوردن نمرات ۲۰ و خیلی خوب کرده است.

حال بهتر است نگاهی به اواخر سال ۱۳۹۸ بیندازیم؛ ویروس کرونا در کشور شیوع پیدا کرده است، مراکز علمی و آموزشی به جهت حفظ سلامت شرکت‌کنندگان تعطیل شده و در ادامه به آموزش مجازی روی می‌آورند. حالا نسل جدید انقلاب به فضای بیکرانی قدم خواهد گذاشت که هیچ آموزشی برای حضور در آن ندیده است، در طول ۲ سال شخصی که مملو از انرژی دوره نوجوانی و کودکی بوده پشت اپلیکیشن شاد و آموزش اینترنتی نشسته است. حضور در این فضا بدون سواد رسانه‌ای به تدریج اثر خود را روی نسل جدید ایجاد کرد، برای مثال سلب‌بیتی‌ها به عنوان الگو در برابر مهمانان تازه‌وارد قرار گرفتند، تخلیه انرژی نوجوانان از طریق بازی‌های ویدئویی خشن به اوج خود رسید و بی‌توجهی به آموزش از طریق فضای مجازی نیز به راحتی قابل اجرا بود. یکی از تجربه‌های موفق که در زمینه مدیریت نیازهای نسل جدید انجام شد اجرا و میدان دادن به سرود سلام فرمانده بود که استقبال بی‌نظیری را به همراه داشت؛ اما این جریان پاسخگوی تمام افراد جامعه نبود. در نتیجه اعتراضات امسال عرصه خوبی برای حضور طیفی از نسل جدید فراهم آورد که به دنبال عنصر گمشده خود بودند که آن را در سال‌های مدرسه پیدا نکرده و در عوض طی دو سال شکل جدید از زندگی را تجربه کرده بودند.

حالا جمهوری اسلامی ایران در نقطه قرار گرفته است که باید دوباره به شیوه‌ای کارآمدتر از قبل، نوسازی وزارت ناقص آموزش پرورش را کلید بزند، شایسته‌سالاری را در دستور کار قرار دهد و مسئله فرهنگ را مهم‌تر از دیگر موضوعاتی چون اقتصاد و سیاست تلقی کند چرا که تغییر فرهنگ یک جامعه روح حاکم بر آن را تغییر می‌دهد.

در پایان بهتر است به این سؤال پاسخ دهیم که آیا باید نسل جدید را از دست‌رفته دانست؟ خیر، به هیچ وجه، شادی قشر نوجوان در پیروزی تیم ملی فوتبال ایران برابر ولز، دیدار دانش‌آموزان با رهبر معظم انقلاب، شرکت در مراسمات تشییع شهدای امنیت و راهپیمایی ۱۳ آبان، گواهی بر این ادعا است که به قول رهبری این نسل جدید کشور را به اوج خواهد رساند.

● برشی از کتاب کشتی پهلو گرفته

من تصور می‌کردم
وقتی شما بیایید
خلایق شما را
بر سر دست
خواهند گرفت،
بر روی چشم
خواهند گذاشت،

دل‌هایشان را منزل محبت شما خواهند کرد، به
سایه‌تان سجود خواهند برد، از بوی حضور شما
مست خواهند شد، خاک پایتان را توتیای چشم
خواهند کرد، کمر خواهند بست به خدمت
شما، چشم خواهند دوخت به لب‌های شما
تا فرمان را نیامده بر چشم بگذارند و خواسته را
نگفته اجابت کنند.

همه معقیم کوی شما خواهند شد و دنبال
وسیله برای تقرب خواهند گشت.

من که دیده بودم یک نفر با خاک پای مادیان
جبرئیل، دست در کار خلقت برد، خیال می‌کردم
خلایق از گرد پای شما بال خواهند ساخت، از
من خواهند گذشت و به معراج خواهند رفت.
چه سفیه بودند این خلائق، چه نادان بودند
این مردم!

خلاصه سخنرانی شب پنجم فاطمیه هیئت میثاق با شهدا

مجموع افراد نیست؛ بلکه اثرش فوق این تصور است.
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ خُذْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ
عَشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتِينَ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ
يَغْلِبُوا أَلْفًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ
ای پیامبر، مؤمنان را به جهاد برانگیز. اگر از [میان] شما
بیست تن، شکلیا باشند بر دویست تن چیره می‌شوند،
و اگر از شما یکصد تن باشند بر هزار تن از کافران پیروز
می‌گردند، چرا که آنان قوم‌اند که نمی‌فهمند. اگر
ارتباطات تقویت بشود و با هم باشد، قدرت‌ها مضاعف
می‌شود. ما امروز باید از تهدیدی که پیش آمده
استفاده و آن را تبدیل به فرصت کنیم که یک بیداری و
حرکت جدی صورت بگیرد. این بیداری و حرکت جدی
همان تقویت ارتباطات درون جامعه با پیوست محبتی
است. اگر روابطمان را اول در جمع مومنان تقویت کنیم
می‌توانیم سپس به جذب بقیه‌ی جامعه برسیم. مهم
ترین نقش در این جهاد، نقش زنان است. چون زنان
مظهر بروز محبت هستند. پیوند خانواده از طریق زنان
صورت می‌گیرد. مردان باید بستر این محبت را فراهم
کنند تا زنان آن محبت را محقق کنند. لذا دشمن همان
نقشی که مظهر محبت و پیوست هست را می‌خواهد
مظهر گسست کند. جوانان و زنان دو نقش مهم در زمینه
سازی ظهور و جنگ‌های آخرالزمانی دارند و نگاه الهی
می‌تواند ما را در این جنگ برتری دهد.

دشمن امروز به دنبال گسست اجتماعی
در جامعه‌ی ماست. تا این گسست موجب
تفرقه و دشمنی بین مردم و سپس موجب
مطیع شدن آنها بشود. فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ فَطَاغَوْهُ إِنَّهُمْ
كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ؛ پس قوم خود را سبک‌مغر یافت
[و آنان را فریفت] و اطاعتش کردند، چرا که آنها مردمی
منحرف بودند. (آیه ۵۴ سوره زخرف)

راهکار مقابله با گسست اجتماعی، پیوست اجتماعی
درونی و مقابله‌ی شدیدتر با دشمن است. مقابله‌ی با
دشمن، جهاد است. جهاد آنجایی است که انسان در
مقابله باهدف دشمن جهت‌گیری و کار می‌کند. اگر
هدف دشمن گسست اجتماعی است و ما دست به
یک کاری در جهت تقویت پیوست اجتماعی زدیم باهدف
اینکه توطئه دشمن را خنثی کنیم، این کار جهاد است.
عمومی‌ترین راهکار ایجاد پیوست و مقابله با گسست
اجتماعی تقویت محبت در ارتباط ما با یکدیگر است.
هرچقدر این روابط مؤمنان بیشتر بشود مقابله‌ی بیشتر
با دشمن و جهاد است. شروع آن هم باید از درون
خانه باشد. بالاترین نوع محبت که فطری هم هست
در ارتباط با پدر، مادر، همسر و فرزندان است. چون
جریان محبت یک حقیقت قابل سرایت است، وقتی در
چند خانواده شکل می‌گیرد این جریان سرعت می‌یابد
و افراد خانواده این محبت را در ارتباط با دیگران هم
تسری می‌بخشد. جهادی که امروز به عهده‌ی همه
ماست، جهاد پیوستگی در مقابل جنگ گسستگی
است؛ به‌طوری‌که هرچقدر این پیوستگی بیشتر شود
اثرش این می‌شود که آنچه دشمن به‌عنوان نیرو وارد
می‌کند برای گسست خود آن جذب و تبدیل به پیوست
می‌شود. بنیان مرصوص یعنی آن‌قدر ارتباط بین افراد
قوی می‌شود که غیرقابل نفوذ می‌شوند.
محبت به‌اصطلاح ملاط ارتباط است. اگر افراد در کنار
هم جمعی را شکل دادند و به هم مرتبط شدند، این
ارتباط بر اساس محبت یک پیوست و بنیان مرصوصی
در مقابل گسست ایجاد می‌کند. روح جمعی خودش
یک حقیقت، زنده و فعال است. روح جمعی اثرش

● از گذشته برای امروز

فاطمه ؑ، معیاری برای همیشه

فاطمه زهرا ؑ در اسلام یک اسوه بود؛
در جهاد برای اسلام، در صبر بر مصائب
اسلام الگو بود. در همه‌ی سختی‌ها، در همه‌ی
مشکلات، در کنار پدرش بود. در جنگ‌ها
همراه پدرش شرکت می‌کرد، زخم‌هایش
را مداوا می‌نمود، غصه‌هایش را برطرف
می‌ساخت، همواره در کنارش بود.

رسول خدا ﷺ در سختی‌ها با بودن او آرامش
می‌گرفت، در لحظات بسیار طاقت‌فرسا با او
قوت می‌گرفت، او به‌معنای حقیقی کلمه
یک زن مسلمان مجاهد بود. این از یک‌سو.

از سوی دیگر، فاطمه زهرا ؑ زنی عالم بود؛
الگوی والای علم و فرهنگ بود، اما نه این
فرهنگی که استعمارگران برای ما می‌خواهند،
نه فرهنگ هوسرانی و برهنگی، نه فرهنگ
اختلاط و لاابالگیری، نه فرهنگ اباحیگری؛
بلکه فرهنگ حقیقی.

شهید سید محمد باقر صدر | کتاب بارقه‌ها، ص ۵۸

حضرت زهرا ؑ

نهج الحیاء، ج ۱۶۴

خُبَّتْ إِلَيَّ مِنْ دُنْيَاكُمْ ثَلَاثٌ: تِلَاوَةُ كِتَابِ اللَّهِ وَ
النَّظَرُ فِي وَجْهِ رَسُولِ اللَّهِ وَ الْإِنْفَاقُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

از دنیای شما محبت سه چیز در
دل من نهاده شد: تلاوت قرآن،
نگاه به چهره پیامبر خدا و انفاق در
راه خدا